

ΠΑΝΟΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΑΜ ΔΣΑ 80807, Μπουμπουλίνας 9-11, Αθήνα (Μουσείο), Τ.Κ. 10682,

ΑΦΜ 996789554, Δ.Ο.Υ. Δ' Αθηνών, τηλ.: 210-8259140-141, fax: 210-8259235,

email: pzygouris@gmail.com

ΓΝΩΜΟΛΟΤΗΣΗ

(αρ. πρ. εις. Ε.Δ.Ε.Υ.Α. : 2829/3-2-2022)

Ετέθη από τη Δημοτική Επιχείρηση Ύδρευσης Αποχέτευσης προς την Ένωση Δημοτικών Επιχειρήσεων το κάτωθι ερώτημα για τη σύνταξη νομικής γνωμοδότησης:

«Εάν η Δ.Ε.Υ.Α. οφείλει να ασκήσει έφεση κατά της υπ' αρ. 33/2021 απόφασεως του Ειρηνοδικείου .. (ειδική διαδικασία περιουσιακών διαφορών) με την οποία έγινε δεκτή η από 16-12-2020 αγωγή των εργαζομένων της, ενόψει και της σχετικής νομολογίας του Αρείου Πάγου επί του κριθέντος νομικού ζητήματος;»

Κατά τη γνώμη μας προσήκει η κάτωθι απάντηση.

I. Σύντομο ιστορικό

Με την υπ' αρ. 33/2021 απόφαση του Ειρηνοδικείου .. (διαδικασία περιουσιακών διαφορών) επί της από 16-12-2020 αγωγής, υποχρεώθηκε η Δ.Ε.Υ.Α. να καταβάλει τα οριζόμενα στην απόφαση ποσά στους ενάγοντες- εργαζομένους της για τα έτη 2010 και 2011 από μειώσεις αποδοχών και περικοπές των επιδομάτων δώρων Χριστουγέννων, δώρων Πάσχα και επιδομάτων αδείας, με το σκεπτικό ότι η ότι η θεσπισθείσα με τους νόμους 3833/2010 και 3845/2010 περικοπή αποδοχών και επιδομάτων εργαζομένων στο Δημόσιο και τον ευρύτερο δημόσιο τομέα, δεν μπορεί να καταλάβει και τους ενάγοντες ως εργαζομένους Δ.Ε.Υ.Α. και η οποία ως νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, λειτουργεί με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, είναι νομικά ισότιμες με κάθε

άλλο νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου και δεν είναι λογικό να ισχύουν υπέρ αυτής τα προνόμια του Δημοσίου.

Ήδη η Επιχείρηση ρωτά εάν είναι υποχρεωτική και περαιτέρω σκόπιμη η άσκηση εφέσεως κατά της ως άνω αποφάσεως, ενόψει και της συναφούς νομολογίας του Αρείου Πάγου.

II. Επί του ερωτήματος

A. Ο ν. 1069/1980 αποτελεί το εφαρμοστέο καταρχήν νομοθετικό πλαίσιο οργάνωσης και λειτουργίας των Δημοτικών Επιχειρήσεων Ύδρευσης Αποχέτευσης. Στο **άρθρο 3** παρ. 1 ν. 1069/1980 ως αντικαταστάθηκε με την παρ. 6^α άρθρ. 10 ν. 4625/2019 ορίζεται ότι «1. Η Δ.Ε.Υ.Α. που συνιστάται σε έναν (1) Δήμο διοικείται από ενδεκαμελές διοικητικό συμβούλιο, το οποίο ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με τους αναπληρωτές του και αποτελείται από τον Δήμαρχο, ή τον οριζόμενο από αυτόν σύμβουλο, ως Πρόεδρο και έξι (6) ακόμη αιρετούς εκπροσώπους του δήμου, εκ των οποίων οι τέσσερις (4) ανήκουν στην παράταξη του Δημάρχου...». Ακολούθως, στο **άρθρο 5** ν. 1069/1980, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρ. 3 ν. 4483/2017, καθορίστηκαν οι αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιχείρησης, ως του κυρίαρχου αποφασίζοντος συλλογικού οργάνου του Νομικού Προσώπου ως εξής : «1. Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί την επιχείρηση, διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους αυτής και αποφασίζει για κάθε θέμα που αφορά στην επιχείρηση, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα νόμο. 2. Ειδικότερα το Διοικητικό Συμβούλιο: α) μεριμνά για τις υποθέσεις και τα συμφέροντα της επιχείρησης, β) διορίζει το Γενικό Διευθυντή, σύμφωνα με το άρθρο 6, γ) εγκρίνει, κατά το πρώτο έτος της θητείας του, το πενταετές επιχειρησιακό πρόγραμμα δράσης, στο οποίο αναλύεται ο σχεδιασμός των εσόδων της επιχείρησης, του κόστους και των προσδοκώμενων εσόδων από επενδύσεις, των λειτουργικών δαπανών, το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος ανάκτησης υπηρεσιών ύδατος, που υπολογίζονται, σύμφωνα με το άρθρο 8 του π.δ. 51/ 2007 (Α` 57), το εδάφιο ε` της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 3199/2003 (Α` 24), την εκάστοτε ισχύουσα σχετική νομοθεσία και τις αποφάσεις της Εθνικής Επιτροπής Υδάτων περί των γενικών κανόνων Κοστολόγησης και Τιμολόγησης Υπηρεσιών Ύδατος και των Διαδικασιών και Μεθόδων για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του, δ) εγκρίνει το ετήσιο πρόγραμμα

των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης του δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης, των έργων κατασκευής, συμπλήρωσης και συντήρησης των πάσης φύσεως εγκαταστάσεων των δραστηριοτήτων, οι οποίες περιλαμβάνονται στους σκοπούς της επιχείρησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, καθώς και το πρόγραμμα επενδύσεων, ε) εγκρίνει, έναν (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την έναρξη κάθε οικονομικού έτους, τον ετήσιο προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων της επιχείρησης, το σκέλος των εξόδων το οποίο προσαρμόζεται στο, κατά το προηγούμενο εδάφιο, πρόγραμμα εκτελεστέων έργων. Σε περίπτωση αναπροσαρμογής της τιμολογιακής πολιτικής της Δ.Ε.Υ.Α., στον προϋπολογισμό και στο πρόγραμμα επενδύσεων, επισυνάπτεται μελέτη κόστους -οφέλους στην οποία αναλύονται τα έσοδα της επιχείρησης, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. 51/2007, οι λειτουργικές δαπάνες της επιχείρησης, τα έσοδα επενδύσεων και οι δαπάνες επενδύσεων. Κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να τροποποιεί τον προϋπολογισμό, λαμβάνοντας υπόψη την πορεία των εσόδων και τις ανάγκες που παρουσιάζονται, μπορεί δε να αποφασίζει για τη χορήγηση έκτακτων και συμπληρωματικών πιστώσεων, στ) αποφασίζει για την εκπόνηση μελετών, έργων και προμηθειών και εγκρίνει αυτές, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία, καθώς και για τις προδιαγραφές και τον τρόπο εκτέλεσης των έργων και εγκρίνει τις απαραίτητες δαπάνες. Στην περίπτωση μη ύπαρξης τεχνικής υπηρεσίας στην επιχείρηση ή το Δήμο, μπορεί να αιτείται τη σύνταξη μελετών ή την εποπτεία σύνταξης αυτών ή την επίβλεψη εκτέλεσης των έργων από τις αρμόδιες τεχνικές υπηρεσίες της οικείας Περιφέρειας, μέσα στο πλαίσιο της αρμοδιότητάς τους, ζ) αποφασίζει για κάθε εκποίηση ή εκμίσθωση ακινήτων ή κινητών που ανήκουν στην επιχείρηση, η) αποφασίζει για την άσκηση ενδίκων βοηθημάτων και ενδίκων μέσων, για την παραίτηση από αυτά, καθώς και για συμβιβασμούς δικαστικούς ή εξώδικους, θ) αποφασίζει για τη ρύθμιση ληξιπρόθεσμων υποχρεώσεων των πελατών της Δ.Ε.Υ.Α., ι) αποφασίζει για τη σύναψη πάσης φύσεως δανείων της επιχείρησης, καθώς και για την εκχώρηση του συνόλου ή μέρους των εσόδων της ή την εγγραφή υποθήκης σε ακίνητα, προς εξασφάλιση των δανείων, ια) εγκρίνει τις οικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης, στις οποίες περιλαμβάνονται ο απολογισμός εσόδων-εξόδων, ο ισολογισμός, η κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσεως και οι λοιπές χρηματοοικονομικές καταστάσεις, σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα λογιστική και φορολογική νομοθεσία, ιβ) εγκρίνει τη συμμετοχή φυσικών ή νομικών προσώπων ή οργανισμών τοπικής

αυτοδιοίκησης ή επιχειρήσεων κοινής ωφέλειας στη δαπάνη κατασκευής αγωγών, των οποίων η κατασκευή ζητείται κατά προτεραιότητα από τους ανωτέρω και καθορίζει τους όρους καταβολής της δαπάνης της συμμετοχής, τις τυχόν εγγυήσεις και κάθε συναφή λεπτομέρεια....». **Στις ανωτέρω διατάξεις ουδόλως προβλέπεται ρητή υποχρέωση άσκησης και εξάντλησης όλων των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων ως δέσμια αρμοδιότητα του Δ.Σ. της Επιχείρησης.**

Σε αντιπαραβολή, το **άρθρο 72 ν. 3852/2010** περί αρμοδιοτήτων της Οικονομικής Επιτροπής των Δήμων ορίζει ότι «1. Η Οικονομική Επιτροπή είναι συλλογικό όργανο, αρμόδιο για τον έλεγχο και την παρακολούθηση της οικονομικής και διοικητικής λειτουργίας του δήμου. Ειδικότερα, έχει τις ακόλουθες αποφασιστικές, ελεγκτικές και γνωμοδοτικές αρμοδιότητες:... ι) Αποφασίζει για την υποβολή προσφυγών στις διοικητικές αρχές και αποφασίζει για την άσκηση ή μη όλων των ένδικων βοηθημάτων και των ένδικων μέσων, καθώς και για την παραίτηση από αυτά. Επίσης, αποφασίζει τον συμβιβασμό ή την κατάργηση δίκης που έχει αντικείμενο ποσό έως εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ, πλέον ΦΠΑ. Όταν το αντικείμενο της δίκης είναι άνω του ποσού αυτού, τότε εισηγείται τη λήψη απόφασης από το δημοτικό συμβούλιο. Δεν επιτρέπεται συμβιβασμός ή κατάργηση δίκης για απαιτήσεις μισθών, επιδομάτων, αποζημιώσεων, εξόδων παράστασης, εξόδων κίνησης και γενικά μισθολογικών παροχών οποιασδήποτε μορφής, εξαιρουμένων εκείνων για τις οποίες το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση ανωτάτου δικαστηρίου. Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου, ειδικά για την άσκηση ενδίκων μέσων κατά απόφασης, δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις δίκης που αφορά στον προσδιορισμό ή τη μετατροπή της εργασιακής σχέσης μεταξύ εργαζομένων και του δήμου. Η απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής για τις περιπτώσεις των προηγούμενων εδαφίων, λαμβάνεται ύστερα από γνωμοδότηση δικηγόρου, η έλλειψη της οποίας συνεπάγεται ακυρότητα της σχετικής απόφασης. Η παρούσα ρύθμιση ισχύει και όταν η αρμοδιότητα ασκείται από το δημοτικό συμβούλιο.»

Από τη συγκριτική παραβολή των ανωτέρω διατάξεων, και ιδίως του ν. 1069/1980, δεν ορίζεται ρητώς εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. οφείλει (υπό την έννοια της δέσμιας αρμοδιότητας) να προβαίνει στην άσκηση ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων σε δίκες που αφορούν μισθολογικές απαιτήσεις των εργαζομένων. Παρά την ανυπαρξία ρητής διάταξης στον ν. 1069/1980 η υποχρέωση ασκήσεως από την Επιχείρηση των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων

ευρίσκει έρεισμα στην γενική υποχρέωση του Δ.Σ. να προασπίζει τα συμφέροντα (μεταξύ των οποίων και οικονομικά-ταμειακά) της Επιχείρησης σε περιπτώσεις αξιώσεων οικονομικής φύσης εις βάρος της. Κατά τη γνώμη μας η ως άνω υποχρέωση μπορεί να καμφθεί μόνο στη περίπτωση που συγκεκριμένο νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου.

Β. Περαιτέρω, με τις υπ' αρ. 829 και 830/2018 αποφάσεις του Αρείου Πάγου (Β1 Πολιτικό) κρίθηκε ότι «... οι δημοτικές επιχειρήσεις ύδρευσης και αποχέτευσης δεν υπάγονται στην κατηγορία των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης ούτε στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, από τον οποίο αντιθέτως ρητά εξαιρούνται και συνακόλουθα οι εργαζόμενοι σ' αυτές δεν υπόκεινται στις μειώσεις αποδοχών των ν. 3833/2010 και 3845/2010».

Το ζήτημα επομένως έχει ήδη επιλυθεί με τις ως άνω αποφάσεις του Αρείου Πάγου, ο οποίος έκρινε οριστικά ότι οι εργαζόμενοι των Δ.Ε.Υ.Α. μη νομίμως υπήχθησαν στις περικοπές των ν. 3833/2010 και 3845/2010.

Με τις παραδοχές αυτές, κατά τη γνώμη μας ορθώς έκρινε η υπ' αρ. 33/2021 απόφαση το Ειρηνοδικείο ... και τυχόν έφεση της Επιχείρησης δεν πιθανολογείται να ευδοκιμήσει δεδομένου ότι το νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί ήδη από ανώτατο Δικαστήριο.

Συμπερασματικά, κατά τη γνώμη μας προσήκουν οι κάτωθι απαντήσεις επί των τεθέντων ερωτημάτων :

- 1) Στον ν. 1069/1980 δεν ορίζεται ρητώς εάν το Διοικητικό Συμβούλιο της Δ.Ε.Υ.Α. οφείλει (υπό την έννοια της δέσμιας αρμοδιότητας) να προβαίνει στην άσκηση ενδίκων μέσων κατά αποφάσεων σε δίκες που αφορούν μισθολογικές απαιτήσεις των εργαζομένων. Παρά την ανυπαρξία ρητής διάταξης στον ν. 1069/1980 η υποχρέωση ασκήσεως από την Επιχείρηση των προβλεπόμενων ενδίκων μέσων ευρίσκει έρεισμα στην γενική υποχρέωση του Δ.Σ., ως ανώτατου οργάνου διοίκησης της Δ.Ε.Υ.Α., να προασπίζει τα συμφέροντα (μεταξύ των οποίων και οικονομικά-ταμειακά) της Επιχείρησης σε περιπτώσεις αξιώσεων οικονομικής φύσης εις βάρος της. Κατά τη γνώμη μας η ως άνω υποχρέωση μπορεί να καμφθεί μόνο

στη περίπτωση που συγκεκριμένο νομικό ζήτημα έχει επιλυθεί με απόφαση Ανωτάτου Δικαστηρίου.

- 2) Τα κριθέντα, με την υπ' αρ. 33/2021 απόφαση του Ειρηνοδικείου....., ζητήματα συντάσσονται με την προρρηθείσα νομολογία του Αρείου Πάγου (αρ. 829, 830/2018 αποφάσεις) ως προς το νομικό ζήτημα της υπαγωγής των εργαζομένων των Δ.Ε.Υ.Α. στις μισθολογικές διατάξεις των ν. 3833/2010 και 3845/2010, με τις οποίες κρίθηκε μη νόμιμη η υπαγωγή των στις διατάξεις αυτές. Επομένως δεν πιθανολογείται η ευδοκίμηση ασκήσεως εφέσεως, και προτείνεται στην Επιχείρηση να παραιτηθεί από την άσκηση ενδίκων μέσων με το ανωτέρω νόμιμο σκεπτικό.

Αθήνα, 11-2-2022

Οι γνωμοδοτούντες δικηγόροι

Πάνος Ζυγούρης

Σβεtlάνα (Ζέτα) Ζυγούρη

